

løbe i eet for Bevidsthederne, saa man har ondt ved at holde dem ude fra hinanden, og det er derfor, jeg gerne vil betynde med af rent historiske Grunde, som faar Betydning for, hvad jeg har at sige i Dag, at minde om, at Rigsdagen i Begyndelsen af denne Rigsdagssamling har givet Finansministeren Bemyndigelse til at optage et Statslaan, endskønt Finansministeren paa det Tidspunkt ligesom ved det Statslaan, der nu foreslaas, ikke mente, at der var øjeblikkelig Brug for Kontanter, men fordi det var givet, at der ventedes store forøgede Udgifter, medens det ikke var givet, at Vilkaarene for et Statslaan paa et senere Tidspunkt vilde blive lige saa gunstige. Hen paa Foraaret har vi i denne Rigsdagssamling efter maanedlange Anstregelser og til Trods for, at der oprindeligt var store Divergenser, opnaaet Enighed om de af den højtærede Finansminister den Gang foreslaaede direkte Skatter, Merindtægtsskatten og Tillægsskatten paa Indtægt og Formue. Ved denne sidste Lejlighed, altsaa under Fødselsveerne, drøftedes det — og det var ikke første Gang, det blev drøftet —, hvorvidt det nu var kommet saa langt, at ogsaa den indirekte Beskatning maatte medoptages i det ekstraordinære — understreget: det ekstraordinære — Skattesystem. En af de Love, som den højtærede Finansminister havde ønsket gennemført, Loven om Forhøjelse af Ejendomsskylden, ligger endnu i Landstinget og blev i dette høje Ting udtrykkelig sat i Forbindelse med Gennemførelsen af visse Takstforhøjelser, og det var i fuld Overensstemmelse med, hvad det ærede Medlem for Æbeltoft-Kredsen (N. Neergaard) havde sagt herved i Folketinget, idet han ansaa hele Grundlaget for den højtærede Finansministers Skattesystem, saaledes som det forelaa, for at være for spinkelt. I det Kompleks af Skattelovforslag, den højtærede Finansminister har forelagt, er nu disse Takstforhøjelser medoptagne, Takstforhøjelser, der ganske naturligt medfører Forventning om, at Ejendoms-skyldlovsforslaget, til hvilket Landstinget selv har knyttet dem, gennemføres samtidig. Dette er det første Moment til, at det Parti, for hvilket jeg har den Ære at føre Ordet, støtter den højtærede Finansminister i, at det Kompleks, der her foreligger, tages som en Helhed, a prendre ou à laisser, men at der ikke plukkes nogle Dele ud til Gennemførelse og andre Dele ud til at lade ligge. Da et andet Medlem af den Gruppe, jeg tilhører, skal føre Ordet om Takstlovene, skal jeg lade

dem ganske uomtalte i øvrigt; jeg har kun taget dem med, fordi de hører med i den naturlige historiske Sammenhæng. Der paabegyndtes under Forhandlingen i Foraaret en akademisk Drøftelse af, hvorvidt Forhøjelser af disse Takster under de Vilkaar, hvor Forhøjelse kunde komme paa Tale, vilde være at betragte som Skatter eller ikke. Denne ganske akademiske Drøftelse skal jeg slet ikke indlade mig paa; den er ørkesløs, og den vilde kun have nogen virkelig Interesse for den, der f. Eks. skulde foretage en taktisk Manøvre, hvis det gjaldt at dække over, at man vilde gaa med til en indirekte Skat, medens man helst vilde give det Udseende af, at man ikke vilde. Men overfor det her foreliggende Kompleks, hvoraf 4 Love omhandler ganske uomtvistelige indirekte Skatter og de 3 aldeles ubenægtelige Skatter paa Forbrug, vil den akademiske Debat om, hvorvidt de to Takstforhøjelser er Skatter eller ikke, være ganske hensigtsløs og ørkesløs.

Jeg skal derimod ganske nøgternt, og ligeledes i den historiske Sammenhæng, sige nogle faa Ord om, hvorfor den Gruppe, jeg hører til, agter at følge den højtærede Finansminister i hans Skattelovforslag, ogsaa den Del af dem, som angaar den indirekte Beskatning. Jeg skal ikke ofre et eneste teoretisk Ord paa Forholdet mellem direkte og indirekte Skatter; hvor det drejer sig om Skatter, der alle sammen udløber med Aaret 1918, en enkelt af dem endogsaa med Udsigt til at udløbe forinden, og som for Statskassen er rene og skære Indtægtslove, fremgaaede af Øjeblikkets Trang, er der ikke Anledning til sligt. Naar man skal kaste sig i Søen langt fra Havn og uden at vide, hvornaar man naar Havn, saa griber man til Redningsbæltet og tænker ikke over, hvorvidt man egentlig af Princip er Frisvømmer. Praktisk set har den siddende Regering allerede en Gang gennemført og en Gang forhøjet en Omsætningskat paa offentlige Værdipapirer, og den har gennemført den med fuld Tilslutning fra alle Sider i denne Sal. Ja, hvad mere er: Da det ikke var en Forbrugsskat, hævede der sig ikke en eneste Røst mod den ud fra det teoretiske Synspunkt om Forholdet mellem direkte og indirekte Skatter. Saa har den højtærede Regering, ligeledes med fuld og enstemmig Tilslutning, taget en pludselig og drøj Spiritusafgift. Den Gang lettede nogle af os vor Samvittighed ved at sige, at vi ikke var glade ved den; men vi har alle taget den,